КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра іноземної філології та перекладу

СИЛАБУС

Порівняльна лексикологія першої іноземної та української мов / Comparative lexicology of the first foreign and Ukrainian languages

(дисципліна)

Інформація про викладача	
Викладач(-і)	Терещенко Лілія Яківна
Науковий ступінь	кандидат філол. наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Адреса кафедри	вул. Театральна, 21. (корпус 2, каб. 14)
Контактний телефон	0432 (55-04-21)
E-mail:	l.tereshchenko@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	http://sun.vtei.com.ua/course/view.php?id=1076
Консультації	кожна п’ятниця 13:00-14:00
Інформація про дисципліну	
Освітній ступінь	-
Галузь знань	для усіх галузі знань
Спеціальність	для усіх спеціальностей
Освітня програма	
Навчальний рік	2022-2023
Семестр	
Факультет	
Курс	
Групи	
Анотація курсу	Курс «Порівняльна лексикологія першої іноземної та української мов» покликаний сформувати у здобувачів вищої освіти знання основних лексичних понять та вміння використовувати здобуті знання на практиці, а саме: - сформувати вміння аналізувати мовні явища, осмислювати процеси взаємодії соціальних мовних факторів, усвідомлювати механізми, які ведуть до збагачення словникового складу, що обумовлюють утворення нових лексичних одиниць в англійській та українській мовах - ознайомити здобувачів вищої освіти з категоріальним апаратом та ввести в курс основних понять дисципліни; - розширити знання здобувачів вищої освіти про основні напрями досліджень в галузі лексикологічних студій; - навчити здобувачів вищої освіти розпізнавати аломорфні та ізоморфні риси у лексичних системах англійської та української мов; - домогтися від здобувачів вищої освіти вміння виявляти спільні та відмінні риси у лексичних системах англійської та української мов; - сприяти розвитку у здобувачів вищої освіти вмінь та навичок користування різними видами словників тощо..
Мова викладання	англійська, українська
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма (ОП)	
Перелік фахових компетентностей (ФК)*	Здатність орієнтуватися в основних поняттях перекладознавства як науки, правилах використання всіх видів перекладацьких трансформацій і труднощів із врахуванням національно-культурних

	розбіжностей Здатність творчо підходити до процесу перекладу в різних ситуаціях.
Перелік програмних результатів навчання (ПРН)*	• застосовувати методи семного, трансформаційного, субституційного, конституентного аналізів до досліджуваних лексичних явищ; • визначити походження слова; • робити морфемний аналіз слова, віднайти вільні чи зв'язані морфеми; – аналізувати характер деривації, визначити тип словотвору лексеми і її перекладного еквівалента; • розпізнавати частиномовну приналежність афіксів; – визначати семантичні процеси у слові; • визначати характер мотивації значення; – розпізнавати денотативні / конотативні значення слова; – визначати характер сполучуваності, виявляти вільні словосполучення та сталі вирази; • визначати класи фразеологічних одиниць; • добирати ідеографічні та стилістичні синоніми; семантичні, деривaційні антоніми; доповнювати системи гіпонімами, гіперонімами; • застосовувати метод семного аналізу для виявлення рівня семантичного обсягу лексичної одиниці у мові оригіналу та у мові перекладу; – визначати, до якого функціонального пласту належить лексична одиниця; • розпізнавати архаїзми, історизми, неологізми у порівнюваних мовах; • відрізняти полісемне слово від омоніма, пароніма; робити правильний переклад паронімів з англійської мови на українську та навпаки; • визначати характер перенесення значень у лексичних одиницях: метафора, метонімія; • доречно застосовувати образний ресурс мови при перекладі
Пререквізити дисципліни (що треба знати, з чим ознайомитися студенту перед вивченням дисципліни)	«Практичний курс іноземної мови», «Сучасна українська мова», «Вступ до мовознавства», «Історія іноземної мови», «Порівняльна граматика», «Порівняльна стилістика». Базові компетентності необхідні для вивчення дисципліни: - Здатність орієнтуватися у мовних та філософських категоріях, сукупності поглядів на світ в цілому та ставленні людини до цього світу; розуміння політичних та економічних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури в Україні. -Здатність вести дискусію, використовувати відповідну термінологію та способи вираження думки в усній та письмовій формах рідною мовою.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

		Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
			Всього	Лекції	Практ.	Самост. робота	
Тематичний план (схема вивчення курсу)		**Тема 1. Введення. Предмет та завдання порівняльної лексикології**	**18**	**4**	**4**	**10**	
		1. Порівняльна лексикологія як наука і навчальна дисципліна	6	2	2	5	УО, ІЗ, ТЗ
		2. Структурні методи дослідження лексики	6	2	2	5	УО, ІЗ
		Тема 2. Загальна характеристика словникового	**14**	**2**	**2**	**10**	

		складу англійської та української мов					
		3. Етимологічна характеристика словникового складу української та англійської мов	14	2	2	10	УО, ІЗ
		Тема 3. Морфологічна структура англійського та українського слова	**22**	**4**	**4**	**14**	
		4. Слово, його структура та мотивація	14	2	2	10	УО, ПЗ, ТЗ, КТ
		5. Продуктивні і непродуктивні способи словотвору	8	2	2	4	Т, ПЗ, ІЗ, СУН
		Тема 4. Семантична структура англійського та українського слова	**20**	**4**	**4**	**12**	
		6. Словотвір	10	2	2	6	ПЗ, ІЗ, ТЗ, СУН
		7. Зміни в семантичній структурі англійського та українського слова	10	2	2	6	УО, ТЗ, Т, СУН
		Тема 5. Омонімія	**20**	**6**	**6**	**8**	
		8. Класифікація омонімів	8	2	2	4	Т, ПЗ, ІЗ, СУН
		9. Синонімічні відносини в українській та англійській мовах	8	2	2	4	УО, ПЗ, ТЗ, КТ
		10. Антонімічні відносини в українській та англійській мовах	8	2	2	4	Т, ПЗ, ІЗ, СУН
		Тема 6. Лексичне поєднання в англійській та українській мовах	**24**	**6**	**6**	**12**	
		11. Лексичне поєднання в англійській та українській мовах	8	2	2	4	УО, ТЗ, Т, СУН
		12. Пароніми	8	2	2	4	ІЗ, ТЗ, СУН
		13. Полісемія	8	2	2	4	УО, ПЗ, ІЗ, ТЗ, СУН
		Тема 7. Фразеологія в англійській та українській мовах	**16**	**2**	**2**	**12**	
		14. Особливості фразеологічних одиниць в англійській та українській мовах	16	2	2	12	УО, ПЗ, ІЗ, ТЗ, СУН
		Тема 8. Стилістична диференціація словникового складу англійської та української мов	**14**	**2**	**2**	**10**	
		15. Функціональна диференціація словникового складу англійської та української мов	14	2	2	10	УО, СУН
		Тема 9. Особливості словникового складу	**16**	**2**	**2**	**12**	

		англійської мови за межами Англії					
		16. Варіанти англійської мови у світі: характеристика та особливості	16	2	2	12	УО, ПЗ, ІЗ
		Тема 10. Лексикографія англійської мови	**16**	**2**	**2**	**12**	
		17. Типологія словників англійської та української мов та їх прикладне значення	16	2	2	12	УО, ІЗ, СУН
		Усього	**180/ 6**	**34**	**34**	**112**	
		Підсумковий контроль – екзамен					

Поточний контроль / критерії оцінювання	**Поточний контроль** проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань до самостійної роботи. **За кожне практичне заняття – 4 бали** (17 занять *4 бали) = **68 балів** **2. Самостійна робота студента – 32 бали** **Разом за семестр - 100 балів.** **На практичному занятті оцінюються:** • рівень теоретичної підготовки із зазначеної теми • рівень розвитку у студентів мовленнєвих навичок (усне діалогічне й монологічне мовлення; читання; письмо); мовленнєва поведінка під час роботи над темами; • володіння і оперування термінологічним апаратом порівняльної лексикології; • рівень засвоєння й використання теоретичного матеріалу. • навички самостійного опрацювання довідкового матеріалу з різних джерел; • реферативні навички, здатність розуміти ідею, сутність, деталі відповідних фахових текстів та розпізнавати інформацію в ході обговорень, дебатів, бесід із загальних питань професійного напряму; рівень володіння відповідним фактичним матеріалом; • виступи з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола професійних тем. **Оцінювання самостійної роботи:** - підготовка наукових статей, наукових публікацій та участь з доповідями у студентських конференціях і семінарах – 10 балів; - робота в системі дистанційної освіти MOODLE – 10 балів; - опрацювання оригінальних англомовних джерел для підготовки презентації-повідомлення на одну із запропонованих тем – 12 балів.
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Бондаренко К. Л., Бондаренко О. С. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти) : навч. посібник для студентів факультетів іноземних мов. Вінниця : Нова Книга, 2011. 168 с. 2. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова Книга, 2003. 160 с. 3. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійськії мови: Навч. Посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. – 128 с. 4. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та

	української мов:підручник. К.: Либідь, 2003. 5. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
Політика дисципліни	
Організація навчання	Відвідування лекційних та практичних занять здійснюється за розкладом і є обов'язковим. Представлення виконаних завдань щодо самостійної роботі відбувається на практичному заняття з тієї ж теми. http://www.vtei.com.ua/images/2020/pol_pro_oop.pdf
Відпрацювання пропусків занять	Відпрацювання пропусків відбувається в усній та письмовій формі (відповідно до характеру завдань, зазначених у методичних розробках) під час індивідуально-консультативної роботи з викладачем: щотижня в п'ятницю з 13:00 до 14:00, ауд.№14, к. 2.
Допуск до підсумкового контролю	Допуск до підсумкового контролю можливий за умови, якщо здобувач вищої освіти набрав 35 балів під час виконання практичних завдань та самостійної роботи.
Академічна доброчесність	http://www.vtei.com.ua/doc/2019/ud/pol/2.pdf
Інші складові політики дисципліни	

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 10 від 16 листопада 2021 р.

Науково-педагогічний працівник Лілія Терещенко

Завідувач кафедри Наталя Іваницька